

Total No. of Printed Pages—8

1 SEM TDC PSCN (CBCS) DSC 1

2024

(November)

POLITICAL SCIENCE

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-1

(**Introduction to Political Theory**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) “ৰাজনৈতিক তত্ত্ব হৈছে ৰাজনৈতিক দৰ্শন আৰু ৰাজনীতি
বিজ্ঞানৰ সংমিশ্ৰিত ৰূপ।”

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

“Political theory consists of both political
philosophy and political science.”

(Write True or False)

(2)

(b) তলৰ কোনকেইজন ইংৰাজ দাৰ্শনিকক কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰৰ
প্ৰধান পুৰোধা ব্যক্তি হিচাপে জনা যায় ?
Who among the following English
philosophers are known as harbinger of
welfare State?

(i) J. S. Mill আৰু T. H. Green
J. S. Mill and T. H. Green

(ii) H. Spencer আৰু R. Nozick
H. Spencer and R. Nozick

(iii) M. Friedman আৰু F. A Hayek
M. Friedman and F. A Hayek

(iv) K. Popper আৰু E. Durkheim
K. Popper and E. Durkheim

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(c) স্বতন্ত্ৰতাক কোনে 'ৰাষ্ট্ৰৰ বাধা-নিষেধৰ পৰা মুক্তি' ৰূপে
গণ্য কৰিছিল ?

Who did consider freedom as 'freedom
from constraints of the State'?

(d) J. J. Rousseauৰ *A Discourse on the
Origin of Inequality* গ্ৰন্থত নিম্নলিখিত কোনকেইটা
অসমতাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ আছে ?

Which of the following distinctions are
mentioned in the book, *A Discourse on
the Origin of Inequality* written by J. J.
Rousseau?

(i) বৈধ অসমতা আৰু স্বীকৃত অসমতা
Legal inequality and recognized
inequality

P25/109

(Continued)

(3)

(ii) প্ৰাকৃতিক অসমতা আৰু পৰম্পৰাগত অসমতা
Natural inequality and conventional
inequality

(iii) প্ৰকৃত অসমতা আৰু বোধগম্য অসমতা
Real inequality and perceived
inequality

(iv) সদৰ্থক অসমতা আৰু ঋণাত্মক অসমতা
Positive inequality and negative
inequality

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(e) *Citizenship and Social Class* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ
ৰচয়িতা কোন ?

Who wrote *Citizenship and Social Class*?

(f) ৰাষ্ট্ৰই ইচ্ছানুসাৰে জনগণক তথ্য উপলব্ধতাৰ সুবিধাৰ পৰা
বঞ্চিত কৰা কাৰ্যক _____ চেষ্টাৰ ব্যৱস্থা বুলি অভিহিত
কৰা হয় ।

The decisions of the Government to
willfully withhold information from
citizens is known as _____ censorship.

(i) নিয়ন্ত্ৰিত
Controlled

(ii) ৰাজনৈতিক
Political

(iii) প্ৰশাসনিক
Administrative

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

P25/109

(Turn Over)

- (g) “সকলো ব্যক্তি এক নিৰ্দিষ্ট সাংস্কৃতিক সভ্যতালীন হৈ থাকে কিয়নো তেওঁলোকে এক সাংস্কৃতিক পৰিকাঠামোৰ ভিতৰতে জীৱন অতিবাহিত কৰে আৰু নিজৰ জীৱন তথা সামাজিক সম্পৰ্ক ও সংস্কৃতি নিৰ্মিত অৰ্থ তথা গুৰুত্বৰ আলমত আগবঢ়াই নিয়ে।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

“All human beings are culturally embedded in the sense that they grow up and live within a culturally structured world and organise their lives and social relations in terms of a culturally derived system of meaning and significance.” Whose statement is this?

- (i) Bhikhu Parekh
(ii) Hannah Arendt
(iii) Will Kymlicka
(iv) Amartya Sen

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)

- (h) *Capitalism, Socialism and Democracy*
শীৰ্ষক গ্ৰন্থখনিৰ ৰচয়িতা কোন?
Who is the author of the book,
Capitalism, Socialism and Democracy?

(Continued)

2. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

4×4=16

Write short answers of the following :

- (a) স্বতন্ত্ৰতা আৰু অধিকাৰৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কেনেধৰণৰ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Discuss briefly the relationship between liberty and rights.

- (b) John Rawls'-এ আগবঢ়োৱা বিতৰণমূলক ন্যায়ৰ ধাৰণাটোৰ মূল যুক্তিসমূহ কি?

What are the core arguments of John Rawls' distributive justice?

- (c) নাগৰিকত্ব ধাৰণাটোৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Explain four features of citizenship.

- (d) ৰাষ্ট্ৰ আৰু নাগৰিক সমাজৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে এক চমু টোকা যুগুত কৰা।

Write a short note on the relationship between State and civil society.

3. ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ গুৰুত্ব হ্রাস আৰু পুনৰুত্থান সম্পৰ্কে এক সমীক্ষাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

12

Critically assess the decline and resurgence of political theory.

অথবা / Or

“ৰাজনৈতিক তত্ত্বক ৰাজনৈতিক দৰ্শনেৰে যেতিয়া বিৰুদ্ধাচৰণ কৰা হয় তেতিয়াই ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ আৰম্ভণী হয়।” ব্যাখ্যা কৰা।

12

“Political theory when opposed to political philosophy is political science.” Explain.

(Turn Over)

4. পদ্ধতিগত / প্রক্রিয়াত্মক গণতন্ত্র মানে কি? পদ্ধতিগত / প্রক্রিয়াত্মক গণতন্ত্র হোতাসকলে কিয় নিয়মীয়া আৰু প্রতিযোগিতামূলক নির্বাচনৰ পোষকতা কৰে, আলোচনা কৰা।

4+7=11

What is procedural democracy? Discuss why the proponents of procedural democracy forward the idea of regular and competitive elections.

অথবা / Or

মানৱ অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা? মানৱ অধিকাৰৰ ঐতিহাসিক ক্ৰমবিকাশ সম্পৰ্কে এক টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

3+8=11

What do you mean by human rights? Write a note on the historical developments of human rights.

5. আধিপত্যশীল পুৰুষত্ববাদ (hegemonic masculinity) সম্পৰ্কে এক বৰ্ণনাত্মক টোকা যুক্ত কৰা।

11

Write a descriptive note on hegemonic masculinity.

অথবা / Or

ৰাষ্ট্ৰৰ মার্ক্সবাদী ধাৰণা সম্পৰ্কে এক বিশ্লেষণাত্মক টোকা যুক্ত কৰা।

11

Make an analysis of the Marxist notion of the State.

6. উদাৰনৈতিক ৰাষ্ট্ৰ আৰু বজাৰ ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কক গোলকীয়কৰণে কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে সেই সম্পৰ্কে এক সমালোচনা আগবঢ়োৱা।

11

Critically assess how globalization influences the relationship between the progressive State and the market systems.

অথবা / Or

ৰাষ্ট্ৰই কৰা চেঞ্চৰ ব্যৱস্থা কি? ৰাষ্ট্ৰসমূহে কিয় চেঞ্চৰ ব্যৱস্থাৰ আশ্ৰয় লয় আৰু ই ব্যক্তিৰ অধিকাৰত কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলায়?

3+8=11

What is State censorship? Why do States resort to the means of censorship and how does it impact on the rights of the individuals?

7. গণতন্ত্র আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ মাজত কিবা সম্পৰ্ক আছেনে? গণতন্ত্র আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে ১৯৫০ দশকত মাৰ্টিন লিপছেটে আগবঢ়োৱা ধাৰণাৰ আলমত এক বিশ্লেষণাত্মক টোকা যুক্ত কৰা।

11

Is there any connection between democracy and economic growth? Make a critical assessment on the connection between democracy and economic growth based on Martin Lipset's ideas (in 1950s) on the same.

(8)

অথবা / Or

কল্যাণকামী সমতা মানে কি ? কল্যাণকামী সমতা আৰু সুযোগৰ
সমতা সম্পৰ্কে হোৱা বিতৰ্কৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা। $3+8=11$

What is equality of welfare? Highlight the
debates on equality of welfare versus equality
of opportunity.

★★★